

Obecně o sociálních službách

Péče o dítě se zdravotním postižením je velmi náročná. A to jak po stránce psychické, tak i po stránce fyzické. Péče klade nesmírné nároky na „odbornost“ rodičů, na jejich trpělivost, na jejich rodičovskou lásku. Rodina potřebuje získat velké množství kvalifikovaných informací a odborných poznatků, které jí umožní dítě se zdravotním postižením podpořit tak, aby dopad jeho zdravotního postižení na jeho život i život celé rodiny byl minimální. Tuto roli plní převážně tzv. služby prevence. Cílem těchto služeb je posílit rodičovské kompetence pečujících osob a minimalizovat závislost dětí se zdravotním postižením na sociálních službách. Tyto služby jsou státem garantovány jako bezplatné.

Zákon o sociálních službách upravuje sedmnáct druhů služeb sociální prevence, na pomoc osobám se zdravotním postižením jsou zaměřeny tyto:

- **Raná péče** je terénní případně i ambulantní služba určená dětem do 7 let se zdravotním postižením a jejich rodičům, aby jim napomáhala zvládnout specifické potřeby spojené s vývojem dítěte.
- **Tlumočnické služby** jsou poskytovány obvykle osobám se smyslovým postižením za účelem pomoci v komunikaci s okolím a při vyřizování osobních záležitostí. Jsou poskytovány obvykle jako terénní služba.
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** nabízejí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobě krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.
- **Sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory** nabízejí těmto lidem pomoc při zvládnutí běžných životních situací tak, aby nedošlo k jejich ohrožení sociálním vyloučením.
- **Sociálně terapeutické dílny** jsou poskytovány osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení. Účelem této služby je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.
- **Terapeutické komunity** poskytují pobytové služby pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.
- **Sociální rehabilitace** má za cíl pomoc lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.

Na druhé straně rodina pečující o dítě se zdravotním postižením v přirozeném prostředí potřebuje podpořit formou služeb péče, které umožní dítěti se zdravotním postižením integraci do života jeho vrstevníků a pečujícím osobám alespoň minimální odpočinek nezbytný k řádné celodenní péči o dítě se zdravotním postižením. Tyto služby péče jsou dle zákona o sociálních službách placené. Mohou být vykonávány jednak organizacemi, ale i jinými fyzickými osobami na základě dohody o poskytovaných službách. Zákon o sociálních službách 108/2006 Sb. stanoví jak podmínky pro přiznání příspěvku na úhradu služeb, tak podmínky pro poskytovatele služeb tak, aby služby byly realizovány zcela v zájmu osoby se zdravotním postižením.

Zákon o sociálních službách upravuje tyto služby péče zaměřené na péči o osoby se zdravotním postižením:

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.

Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.

Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek má osoba starší jednoho roku, která z důvodu nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti.

Výše příspěvku na péči pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc:

- 3.000 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- 5.000 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- 9.000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- 11.000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

Nutné vědět:

- dítě do 3 let nemůže být zařazeno do vyššího než I.stupně míry závislosti
- dítě do 7 let nemůže být zařazeno do vyššího než III.stupně závislosti

O příspěvku rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností – tzn. v našem regionu město Vsetín, město Valašské Meziříčí a město Rožnov pod Radhoštěm. Při posuzování závislosti dítěte se zdravotním postižením se posuzuje schopnost péče o vlastní osobu a soběstačnost dítěte ve srovnání s dítětem stejného věku bez zdravotního postižení. Při hodnocení úkonů pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládnout jednotlivé úkony. Pro kvalifikované zhodnocení dopadu zdravotní postižení je třeba požádat o pomoc odborníky-lékaře.

Zhodnocení pohybových schopností dítěte pro stanovení stupně závislosti:

Dětský neurolog: Mudr. Sýkorová Hana, Vsetín, Na příkopě 814
Tel.: 571 424 196
Mudr. Švehláková Anna, Zlín, 2.května 3645
Tel.: 577 438 266
Mudr. Bohm, Český Těšín, Dětské centrum
Tel.: 603 575 653
Mudr. Severa, Nové Město na Moravě, Žďárská 80
Tel.: 566 615 355

Zhodnocení stupně mentálního vývoje pro stanovení stupně závislosti:

Klinický psycholog: Phdr. Švecová Alexandra, Vsetín, Smetanova 35
Tel.: 605 158 766
Dětský psychiatr: Mudr. Nejezchleba, Vsetín, Kobzáňova 1538
Ordinační hodiny: Čt: 7,30 – 11,30; Tel.: 571 414 243
Valašské Meziříčí, Husova 402/15; Tel.: 571 611 955
Mudr. Kouřil, Zlín, Okružní 4699; Tel.: 577 242017, 604 459 623

Tito, či jiní, Vámi zvolení lékaři mohou vypracovat poklady pro pravdivé posouzení dopadu zdravotního postižení dítěte pro posudkového lékaře.

V regionu měst Vsetín, Valašské Meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm realizuje služby podporující rodiny pečující o děti se zdravotním postižením a pečující o děti se zdravotním postižením samé několik poskytovatelů sociálních služeb. Řada služeb bohužel v regionu schází, či alespoň není dostatečně kapacitně zajištěna. Na následujících stránkách můžete najít přehled a kontakty na registrované poskytovatele sociálních služeb dle zákona o sociálních službách z oblasti péče a podpory osob se zdravotním postižením. Informace vám pomohou v orientaci, kde můžete hledat podporu a pomoc při realizaci péče o vaše dítě se zdravotním postižením. Nebojte se poskytovatele služeb oslovit a o pomoc je požádat. Žádostí o podporu, radu a pomoc dáváte svému dítěti šanci minimalizovat dopad zdravotního postižení na jeho vývoj a jeho celý život. Umožňujete mu integrovat se mezi jeho vrstevníky a jemu i celé vaší rodině umožňujete žít zcela běžným způsobem života. Tak jako je přirozené, že „dítě patří do rodiny“ , tak je i zcela samozřejmé a přirozené, že „výjimečné děti“ potřebují výjimečné podmínky pro to, aby mohly zcela bez výjimek žít tam, kam opravdu patří. Uprostřed svých rodin. A k vytváření těchto podmínek sociální služby podporující rodiny pečující o dítě se zdravotním postižením nedílně patří.